خراسان روزنامه صبح ایران
یکشنبه ۳ مرداد ۱۳۹۵ . ۱۹ شوال ۱۴۳۷ . شماره ۱۹۳۱۰

نماینده مردم سیستان وبلوچستان در شورای عالی استان ها به «خراسان» گفت: در ۱۸ سالی که از خشکسالی ها در منطقه سیستان می گذرد تاکنون هیچ دولتی کار موثر و مثبتی برای مهار ریزگردها انجام نداده است. «مسعود دهمرده» افزود: این مدت اقداماتی موقتی و کوتاه مدت توسط نهادهای مختلف در منطقه به مرحله اجرا در آمده که نتایج پایداری نداشته است.

«دهمرده»: هیچ اقدام موثری برای ریزگردهای سیستان انجام نشده است

گزارش عینی خبرنگار ما از وضعیت روستاهای حادثه دیده سیستان

جان کندن در میان رگبار شن و خاک

سیدمجتبی طباطبایی زاده- سال هاست که نامش فراموش شده بود و این روزها نیز زندگی مردمانش در حال دفن شدن زیر خاک است. سال هاست هرچه از این شهر نوشته می شود بر مبنای تاریخ و استناد به گذشته هاست. زمانی انبار غله کشور بود، راه اصلی جاده ابریشم بودو کاروان های تجاری بزرگی از این شهر عبور می کرد. مردمانش همه چیز داشتند. تالابی پرآب داشت و صیادی و دامداری فعال بود اما دو دهه خشکسالی دیگر طاقت مردم را به سر رسانده است. حکایت این روزهای زندگی مردم سیستان در شمال سیستان وبلوچستان، دفن شدن زیرخروارها خاک است. خاک و گردوغباری که ارمغان خشکی تالاب هامون و برخی ناملایمات همسایه هاست. پرداخت نکردن حقابه هامون در کنار برخی سوءمدیریت های مسئولان، اوضاع سیستان را به جایی رسانده است که روستاها تا آستانه دفن شدن زیر خاک پیش می رود و گاه ساعت ها و بلکه روزها زمان می برد تا تیم های امدادی به داد مردم برسند. قصه پر غصه مردمان سیستان زیاده خواهی برای امکانات نیست. آن ها تنها به دنبال تکه نان و جرعه ای آب هستند تا بتوانند ادامه حیات بدهند. داستان این روزهای سیستانیان «جدال با مرگ» است. جنگی نابرابر با پدیده ای که در منطقه چمبره زده و با نفوذ به ریه و سینه این مردم، سخت ترین بیماری ها را برایشان تحمیل کرده است.

اولین سکانس از زندگی این روزهای مردم که بخشی از آن در هفته گذشته کلید خورد وزش توفانی سهمگین و دفن خانه ها در زیر تل ماسه و شن های روان بود اما دومین و اصلی ترین بخش این سریال دنباله دار، اقدامات صورت گرفته پس از توفان است. به هر حال توفانی وزید و اخبار رسانه ها برخی را وادار کرد که واکنش نشان دهند و حرفی بزنند. بماند که رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور حتی در حد حضور در منطقه و مصاحبه هم نشانی از خود به جای نگذاشت و تنها در صفحه اینستاگرام خود چند خطی برای دفن شدگان و البته منتقدانش نوشت! آن ها که نیامدند هیچ اما جای گلایه از آن هایی است که آمدند و از نزدیک شاهد بحران در سیستان بودند. دیدند که ۴۰۰ روستا چگونه در محاصره شن بود و وعده هایی برای علاج این واقعه دادند و رفتند.

«مسئولان آمدند و قول بازگشت دادند اما بازگشتی در کار نبود و وعده هایی هم که دادند در حد حرف باقی ماند و چند خط در حضور رسانه ها گفتند و این مردم را فراموش کردند.» این ها درد دلِ پیرمرد ۷۰ ساله سیستانی است که تمام دارایی اش یک کُلمن آب، چند دست لباس و خرده وسایل ضروری منزل بود. این پیرمرد چیزی از مال دنیا نداشت ساکن پایتخت نبود و بزرگ ترین آرزویش سفر به مشهد مقدس و پابوسی بارگاه علی بن موسی الرضا(ع) بود. اما زمانی که فهمید یک خبرنگار از روزنامه ای متعلق به «خراسان» آمده است با خوشرویی از ما دعوت کرد تا لحظه ای مهمان منزلش شویم. اما چه منزلی! سقف این منزل آسمانی غبار گرفته بود و زمین اش هم پوشیده از تل ماسه و خاک. مرا به نوشیدن قدری از آب ولرم و نه سرد داخل کلمن میهمان کرد. راضی نبود که حتی عکس و اسمی از او منتشر شود.

عجب مردمانی دارد این سیستان. دو دهه با خاک و توفان در مبارزه اند و دم نمی زنند. اما در نهایت کلامش را با شکر خدا آغاز کرد و گفت: این جا روستای مرزی گمشاد و آخرین روستای منطقه است خدارا شکر از صبح تا ساعت ۳ عصر آب لوله کشی داریم و برق هم هست.

از اندک آبی هم که وجود دارد قدری کَبَل (هندوانه به گویش سیستانی) می کارم. این ها تمام داشته های این مرد سیستانی در آخرین روستای مرزی استان است. هر چند قصد گله نداشت اما لب به سخن گشود و گفت: خاک در این منطقه مهمان نیست بلکه سال هاست که صاحب خانه شده و مردم این دیار مدتی این جا هستند و می روند. همه دوستان و آشنایان من که از توان مالی برخوردار بودند از این روستا کوچ کرده اند و من و خانواده ام، هر چند از دار دنیا هیچ نداریم اما خاک و غبار این جا را با هیچ جا عوض نمی کنیم و حاضر به ترک روستا نیستیم.

این کبل ها کفاف زندگی چهار نفره ما را می دهد و یارانه هم داریم. لبخندی زد و ادامه داد: «خدا را شکر همین یارانه هست که اگر نبود امروز ما هم نبودیم که بخواهی حرفی بشنوی». کمی از برجک های مرزی ایران و افغانستان دورتر شدیم و به روستای ملادادی رفتیم. آن جا هم بیشتر شبیه به مناطق تاریخی و قدیمی بود. خانه های کاهگلی و قدیمی در کنار هم فضایی دایره شکل را ایجاد کرده بود. کمی دورتر چندین شِبه خانه بود که دیگر سقف نداشت و خار و خاشاکی روییده شده در آن از دور نمایان بود.

پسرک خردسالی در گوشه ای از یک کوچه نشسته بود و با دست های زیر چانه، به چرخ و فلک زنگ زده قدیمی روبه رویش زل زده بود. او تنها بود و گویا قصه مهاجرت دوستان و آشنایان در روستای ملادادی هم تکرار شده است و این کودک با خود بازی های گذشته در جمع دوستانش را مرور می کند. به سراغ دهیار رفتیم تا نبرد آن ها در روزهای توفانی را از او بشنویم. لَنگ نمداری روی سرش بود و به استقبال ما آمد. «حسین فدوی مقدم» اما حرف داشت و شروع کرد: در همان روزهای ابتدایی توفان هرچه لازم بود به مسئولان و خود رئیس سازمان جمعیت هلال احمر کشور گفتیم. آقای کیخا، نماینده مردم سیستان هم حرف هایمان را شنید و قول داد در اولین جلسه مشکلات ما را مطرح کند و به کمک مان بیاید اما هنوز که هنوز است خبری از آن ها نشنده است یا جلسه ای برگزار نکرده اند و ما فراموش شده ایم! وی ادامه داد: این روستا به طور کامل زیر خاک رفته بود و ما هیچ کاری نمی توانستیم بکنیم مجبور بودیم بگذاریم تا توفان آرام تر شود تا کم کم شن ها را جمع کنیم چون هر چه خاک ها را از منزل بیرون می ریختیم شن های دیگر جایگزین می شد. او هم خاک و گردوغبار را همیشگی دانست و گفت: باد و توفان در تمام طول سال هست و دیگر ۱۲۰ روزه نیست پس از هر بار توفان مردم خودشان خاک ها را جمع می کنند و مسئولان تنها قول و وعده می دهند و می روند و دیگر حتی پشت سرشان را هم نگاه نمی کنند.

وقتی از آمار مهاجرت و خانه های خالی از سکنه روستا پرسیدم آهی کشید و ادامه داد: این روستا تقریباً ۲۳۰ خانوار داشت اما توفان حدود ۱۱۰ خانواده را مجبور به مهاجرت کرده است. هر کس به هر جا که می توانست رفت و جان خود را برداشت و فرار کرد این روستاها هر روز در حال تخلیه بیشتر است و اگر به همین روش پیش برود تا چندوقت دیگر هیچ شخصی در این روستاها نخواهد ماند و باید با روستا خداحافظی دائمی کرد. پس از چرخی کوتاه در روستای ملادادی آن جا را ترک کردیم. دماسنج داخل خودرو درجه حرارت ۵۰ درجه بالای صفر را نشان می داد. زندگی در این دما با کمترین امکانات همراه با بادهای سهمگین و گردوخاکِ طاقت فرسا، کاری بس دشوار است اما این مردم هنوز در این جا ساکن هستند و کسی به دادشان نمی رسد. روستاهای کوهکن، گله بچه و مرزداران هم حالاتی مشابه دو روستای قبل داشت اما «تخت عدالت» قدری بهتر بود و اندک آب موجود در دریاچه لااقل برای کودکان موجب تفریح شده بود. این جا نیز شاهد خانه هایی بودیم که در آن ها قفل بزرگی خورده بود و ساکنانش ترک دیار کرده بودند.

البته در این بین بودند خانه هایی که به مخروبه تبدیل و بدون درو پیکر شده بودند. تنها نشان این روستاها تابلوی ورودی و تصاویر شهدای آن بود که در ورودی نصب شده بود و داخل روستا فقط خانه های ویرانه و اتاق های بدون درو پیکر جلب توجه می کرد. جالب این که وقتی وارد روستای تخت عدالت شدیم فردی که بیل به دست بود به سمت عکاس ما که در حال تهیه عکس از دبستان روستا بود آمد و بدون مقدمه گفت: «از کجای روستا عکس می گیری؟! اصلاً روت میشه بگی این جا روستاست؟! شما را به خدا حرف مرا به گوش مسئولان برسان تا برای ما کاری بکنند. تا امروز هر چه از این مسئولان شنیدیم تنها وعده های توخالی بود. مگر ما ایرانی نیستیم. مسئولان فقط چند دقیقه با خودروهای کولردار و شاسی بلند پیش ما می آیند عکس می گیرند، حرف می زنند و می روند. این ها برای ما نان و آب نمی شود. بنویسید مردم سیستان گدا نیستند، حق شان را می خواهند. اگر نمی توانید بگذارید تا دیگران کار کنند. به شما هم می گویند مسئول؟!» مرد سیستانی آن چنان مسلسل وار مطالب را گفت و رفت که دیگر جای هیچ سوالی باقی نگذاشت! از آخرین توفان شدید در سیستان حدود شش روز می گذرد اما این اولین توفان نبود و آخرین هم نخواهد بود. حال باید منتظر ماند و دید که مسئولان چه پاسخی برای این مردم خواهند داشت.

گفت و گو

بخشدار: ۶۰ روستای قرقری در توفان زیر خاک مدفون شد

بخش قرقری ۷۸ روستا دارد که در توفان هفته گذشته ۶۰ روستای آن ۱۰۰ درصد زیر خاک مدفون شد. بخشدار قرقری در گفت و گو با «خراسان» گفت: در این بخش ۷۸ روستا وجود دارد که می توان گفت حدود ۵۰ تا ۶۰ روستای آن در زمان توفان به طور ۱۰۰ درصد زیر شن های روان مدفون می شود و هیچ کس نیست که به این مردم کمک کند و پس از گذشت چند روز با کمک خود مردم این خاک ها از منازل خارج می شود. «اردشیر ارباب زهی» افزود: در زمان توفان فقط توزیع ماسک و سبد غذایی در برنامه های کاری قرار دارد که آن هم به دلیل کمبود نیرو و امکانات نمی توانیم به طور همزمان خدمات رسانی کنیم و گاه برای خدمت رسانی به یک روستا چند روز زمان لازم است. وی افزود: اکثر خانه های این بخش خشت و گلی است و در هر بار توفان خسارات جدی به آنها وارد می آید. توزیع موقتی چند ماسک و بسته غذایی دردی از مردم دوا نمی کند و دولت و مسئولان باید به فکر راه حل اساسی برای آن باشند. وی تأکید کرد: مسئولان باید توفان های سیستان را به منزله زلزله چندریشتری قلمداد کنند و همه ارگان ها برای حل آن بسیج شوند اما متأسفانه در کشور ما این گونه نیست و مسئولان فقط قول می دهند. بخشدار قرقری تصریح کرد: مسئولان جمعیت هلال احمر کشور در زمان توفان به منطقه سفر کردند، از نزدیک شاهد زندگی سخت مردم بودند و قول های خوبی هم دادند اما هیچ یک از قول های آنها تاکنون عملی نشده و هیچ کمکی به ما نرسیده است. وی درباره راهکار پیشنهادی گفت: زندگی بسیاری از این مردم به یارانه بستگی دارد و به همین دلیل اعطای وام های کم بهره هم چاره ساز نیست و مردمی که تنها از طریق یارانه، گذران عمر می کنند هیچ گاه نمی توانند برای دریافت وام اقدام کنند چون توان بازپرداخت اقساط را ندارند و بانک ها هم از آنها ضامن رسمی کارمندی می خواهند که اینها، سنگ انداختن جلوی پای مردم است. وی ادامه داد: در کنار پرداخت وام های بلاعوض؛ دولت، مسئولان و حتی افراد خیر کشور باید دست به دست هم بدهند و به یاری این مردم بیایند و با تهیه لوازم ضروری منزل مانند گاز، یخچال و... قدری از آلام آنها بکاهند. وی درباره برق دار نبودن برخی از روستاها هم گفت: مردمی که نه شغل دارند و نه درآمد چگونه می توانند از عهده پرداخت هزینه های اشتراک و خرید کنتور برق برآیند؟ مگر آنها می توانند با پول یارانه هم گذران عمر کنند و هم هزینه قبض های بالای آب و برق را بدهند که لازم است در این خصوص نیز تدابیر ویژه ای اتخاذ شود. ارباب زهی تأکید کرد: موضوع توفان شن و ریزگرد مشکل امروز، دیروز و فردا نیست بلکه سال هاست مردم با آن گریبانگیر هستند اما راه اندازی بازارچه های مرزی ویژه و ایجاد واحدهای تولید زود بازده برای مردم و به هزینه دولت، می تواند تا حدود زیادی مشکل گشا باشد اما کافی نیست. مسئولان باید بیشتر از اینها به فکر باشند چرا که دفن کامل یک روستا در زیر خروارها خاک برازنده این نظام نیست.

پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، مهندسی
۹۵۱۳۱۹۱۰/ب
مشاوره و اعزام دانشجو به خارج از کشور با مجوز وزارت علوم
تماس فقط ۶ تا ۸ بعدازظهر 09396443886

تاسیس ۱۳۷۷
صافات
عرضه کننده محصولات نفیس مذهبی
انواع: هدایای نفیس مذهبی
تابلو، تندیس، قاب اسماء و اماکن مذهبی
قرآن های نفیس و معطر - قاب و جا قرآنی
انگشترهای خاص (فیروزه، دُر، عقیق و...)
CDهای مذهبی - انتقال بر روی فلش
« حتما از محصولات ما دیدن فرمایید »
مشهد / چهارراه شهدا / نبش بهجت ۴
ساعات کاری فروشگاه: ۹ تا ۲۳ ۹۴۳۲۴۲۸۷/ب
کانال تلگرام: @SAFFAT_NET
شرح در صفحه نیازمندی های فرهنگی

یادداشت شفاهی

احمد علی کیخا

نماینده مردم سیستان در مجلس شورای اسلامی

برنامه دولت و نظام در قبال مردم سیستان چیست؟!

فارغ از پدیده توفان های شن و ریزگرد، مسئله فقر گسترده در سیستان باید مورد توجه قرار گیرد می توان گفت هیچ نقطه ای از ایران دچار این وضعیت بحرانی نیست. در واقع اقتصاد غالب در منطقه سیستان در گذشته فعالیت های کشاورزی، دامداری و تجارت مرزی بوده است اما کنترل آب توسط کشورهای بالادست و شرایط جوی نامساعد در کنار مدیریت ناصحیح بلندمدت در منطقه، باعث توقف فعالیت های کشاورزی شده است.

این موضوع باعث شد که بسیاری از صیادان و دامداران بیکار شوند و آن دسته از افرادی هم که از طریق مرز ارتزاق می کردند به دلیل سیاست های امنیتی و احداث دیوار مرزی بیکار شوند که در نتیجه مردم سیستان در شرایط بحرانی فوق العاده قرار گرفتند.

طرح انتقال آب با لوله در ۴۶ هزار هکتار اراضی سیستان هم که از تاکیدات مقام معظم رهبری است آغاز شده اما با کندی پیش می رود که عمده دلیل آن هم مربوط به ناهماهنگی بین دستگاه ها ست و سلایق مدیریتی در این امور دخیل است که با اتمام این طرح تا حدودی مشکل کشاورزان رفع می شود. در حوزه تجارت هم تصویب فوریت طرح منطقه آزاد تجاری سیستان روزنه ای از امید است که امیدواریم اجرایی شود و در این حوزه هم گام مثبتی برداشته شود.

در حوزه مشکلات اخیر جوی در سیستان می توان گفت باد به منزله زلزله زابل است. آثار و خسارت های توفان و باد زابل در حد یک زلزله است که در مدت زمان بیشتری صورت می گیرد و تقریباً ۵۰۰ هزار نفر جمعیت انسانی، دام ها و مزارع مردم را تحت تأثیر قرار می دهد و به همین دلیل از مسئولان محلی، استانی و کشوری انتظار داریم یک سازمان واکنش سریع مانند تمام نقاط دنیا در منطقه سیستان دایر کنند تا بتوانیم حداقل امکانات اولیه مانند نان و خوراک، بیل، فرغون و این قبیل موارد ساده را در اختیار مردم قرار دهیم چرا که تأمین این قبیل وسایل حداقل کار نظام برای مردم است.

نبود این مهم را به نوعی می توان نقص بزرگی برای دولت دانست. دولت و ستاد مقابله با بحران برای همیشه و به طور دایم باید برای سیستان برنامه ریزی لازم را داشته باشند تا در زمان توفان بدانند کدام مناطق باید در اولویت رسیدگی قرار بگیرند.

امروز درد مردم بیشتر از آن است که چرا به آن ها توجه نمی شود و می گویند مگر ما فرزندان این کشور نیستیم که مورد بی مهری قرار گرفته ایم. سازمان جنگل ها و مراتع در کشور متولی اصلی تثبیت شن های روان است و آن ها باید برنامه های خود را اعلام کنند و موانع پیش رو را بگویند تا تدبیری اندیشیده شود و اگر برنامه ای هم ندارند اعلام کنند تا با همفکری و همدلی سایر نهادها فکری برای سیستان بکنیم.

امروز شرایط سیستان از حالت بحران خارج شده و لازم است قوه مقننه، رئیس سازمان مدیریت، وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان محیط زیست ورود کنند اما در این جا سوال اصلی این است که برنامه دولت و نظام جمهوری اسلامی ایران برای مردم سیستان چیست؟! که اگر برنامه ای نباشد، در این بی توجهی، شرایط مردم سخت تر خواهد شد.

جدول [شماره ۶۶۰۷]

طراح جدول: مریم احمدی

افقی

۱-یکه - نام ها - نفت سیاه - پنجم ۲-جوانی - رایحه - روزانه - واگیردار ۳-قلعه حکومتی - نورانی - شالوده - سرمه ۴-حرف فقدان - نبرد - نت پنجم - سرما - از درختان جنگلی - مخفف ماه ۵-راهنمایی - ناگهان - چیق کوچک دسته کوتاه - پول فلزی ۶-ضایع - فن - خاک صنعتی - سنه - سازمان جاسوسی شیطان بزرگ ۷-ویرانی - دوستی و قرابت - توحید - مکر و حیله ۸-می دهند و رسوا می کنند - روح - زمینه - جنس خشن - همراه با سنج از آلات موسیقی بوشهری است - پهلوان ۹-طرد - جرمی آسمانی به صورت توده ای مه آلود، تشکیل شده از ابرهای گازی بزرگ که معمولاً محل پیدایش ستاره هاست - فراموشکار - چار چوب ۱۰-نوشته - بازیکن تیم ملی والیبال - شادی - نوعی خوراک رقیق که از شیر، آرد برنج، شکر و گلاب درست کنند ۱۱-رعد - قنات - برقرار - نوعی خرما

عمودی

۱-همانندی - مرگ و نیستی ۲-مثل حرف نسنجیده زدن ۳-وسیله تولید مثل در قارچ ها و سرخس ها - بشر - جوانمرد ۴-مایه حیات - نوعی چرم دباغی شده - شکسته بند ۵-زمان - گیج و حیران ۶-غریبه نیست - دخترژوپیتر - سخنی که از روی خشم در زیر لب گویند ۷-آرد مخصوص ماکارونی - بیت ۸-آقا - آب شرعی - سرگردانی ۹-مادر عرب - دشنام - برد آن معروف است ۱۰-شمشیر جوهردار - درفش ۱۱-سلاح کاشتنی - گیاه ۱۲-گوشواره - واحد سطح - بالا آمدن آب دریا ۱۳-افسار - نت آخر - چهارمین سوره قرآن کریم ۱۴-کم واندک - مقاومت و ایستادگی ۱۵-انتها - جاده قطار - آقای خارجی ۱۶-عالی - کلمه تاسف ۱۷-ساکت - غذای بیمار - آواره ۱۸-فعل ربطی - از حروف الفبا - قدر و منزلت ۱۹-بازیگر سریال دار و ندار ۲۰-لیست - دسیسه و نیرنگ
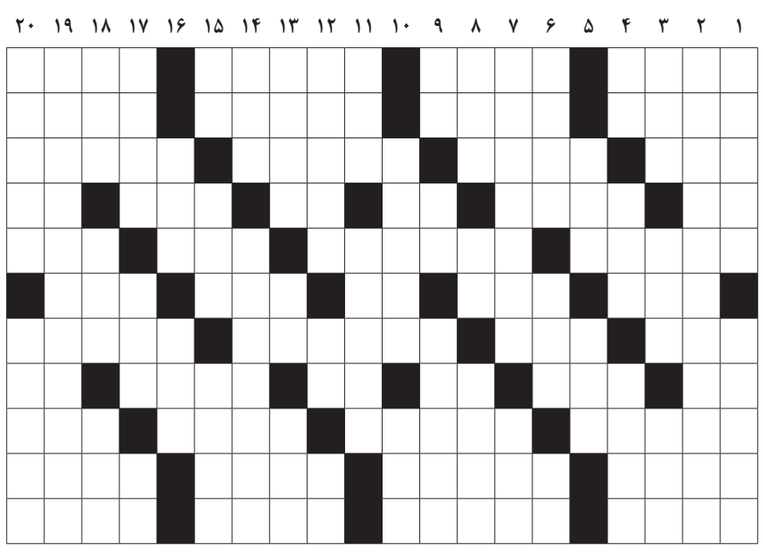
حل جدول شماره ۶۶۰۶